

Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR

Materiály na rokovanie HSR SR
Dňa 22. februára 2021

č. 1)

Stanovisko k návrhu zákona o podpore v čase skrátenej práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Všeobecne k návrhu:

Návrh zákona o podpore v čase skrátenej práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“) predkladá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Návrh zákona vychádza z Konceptie zavedenia režimu skrátenej práce „Kurzarbeit“ do slovenského právneho poriadku, ktorú schválila vláda Slovenskej republiky svojím uznesením č. 673 z 21. októbra 2020.

Na základe skúseností z doterajšieho priebehu ekonomickej krízy v dôsledku pandémie spôsobenej šírením ochorenia COVID-19 a tiež skúseností z tzv. „Prvej pomoci“, ktorá je poskytovaná ako aktívne opatrenie na trhu práce formou konkrétneho projektu po predchádzajúcom schválení jeho podmienok vládou Slovenskej republiky, vznikla dôvodná potreba ukotviť v slovenskom právnom poriadku stabilný a samostatným zákonom ustanovený nástroj pasívnej politiky trhu práce. Podstatou tohto nástroja má byť poskytovanie právne nárokovej podpory, ktorá bude účelovo jednoznačne určená na vyplácanie náhrady mzdy zamestnanca alebo náhrady platu zamestnanca v čase, keď zamestnávateľ nemôže pridelovať zamestnancom prácu v pôvodne dohodnutom rozsahu a dochádza tak k tzv. „skrátenej práci“, ktorej rozsah, podmienky a mechanizmus poskytovania, výšku podpory a ďalšie rozhodujúce náležitosti jej poskytovania identifikuje návrh zákona.

Cieľom je vytvorenie zákona, ktorý sa stane funkčnou súčasťou stabilného právneho poriadku Slovenskej republiky na systémové, nárokové a transparentné poskytnutie pomoci zamestnancom v zákonom určených mimoriadnych, neočakávaných a ďalších situáciách vplyvom vonkajších faktorov, ktoré žiaden zo zamestnávateľov nemôže ovplyvniť, čím dochádza k významne negatívnym vplyvom na pracovné miesta trhu práce k ich ohrozeniu až zániku. Z hľadiska hospodárskej praxe ide o situácie, keď zamestnávateľovi vznikajú nezanedbateľné mzdové náklady, ktoré však z dôvodu obmedzenia jeho prevádzkovej činnosti bez vlastného zavinenia nie sú pokryté ekonomickou činnosťou, resp. príjmami z nej.

Účelom je okrem zabezpečenia krytia časti náhrady mzdy zamestnanca v čase, keď zamestnávateľ z dôvodu vonkajších faktorov nemôže pridelovať zamestnancom prácu v pôvodne dohodnutom rozsahu, aj udržanie pracovných miest a konkurencieschopnosti zamestnávateľov.

Návrh zákona zavádza plnú elektronizáciu podávania žiadostí o podporu v čase skrátenej práce, čo bude vyžadovať, aby nielen zamestnávateľia - právnické osoby ale aj podnikatelia - fyzické osoby disponovali kvalifikovaným elektronickým podpisom.

Na účel poskytovania podpory v čase skrátenej práce sa novelou zákona o sociálnom poistení navrhuje, aby zamestnávateľ za ustanovený okruh zamestnancov platil poistné na financovanie podpory v čase skrátenej práce do základného fondu poistenia v nezamestnanosti. Z tohto fondu bude Sociálna poisťovňa poskytovať na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny alebo Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny sumu, o ktorú tento orgán požiada na úhradu podpory v čase skrátenej práce zamestnávateľom.

Predkladaným návrhom zákona sa v súvislosti so zavedením režimu skrátenej práce do slovenského právneho poriadku navrhuje novelizovať v čl. II zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, v čl. III zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, v čl. IV zákon č. 462/2003 Z. z.

o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v čl. V zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, v čl. VI zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v čl. VII zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v čl. VIII zákon č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v čl. IX zákon č. 385/2019 Z. z. o kompenzačnom príspevku baníkom a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Stanovisko AZZZ SR :

AZZZ SR od začiatku podporovala prijatie systémového zákona, ktorého cieľom má byť efektívna pomoc poskytovaná v dôsledku pôsobenia dočasného, nepredvídateľného vonkajšieho faktora, ktorý má negatívny vplyv na pridelovanie práce zamestnancom zamestnávateľom.

K samotnému návrhu zákona mala AZZZ SR v rámci medzirezortného pripomienkového konania niekoľko zásadných pripomienok. V rámci prebiehajúcich rokovaní sa nám vzájomnou konštruktívnou diskusiou s predkladateľom väčšinu rozporov podarilo odstrániť, zostali však otvorené dve zásadné pripomienky.

Prvou pripomienkou je vypustenie samostatne zárobkovo činných osôb (SZČO) z pôsobnosti zákona, keď predkladateľ akceptoval zásadnú pripomienku Ministerstva financií SR, ktoré ako dôvod návrhu vypustenia SZČO z pôsobnosti zákona uviedlo, že v prípade SZČO nie je možné dostatočne efektívne nastaviť podporu tak, aby sa zamerala len na cieľovú skupinu zasiahnutú vonkajšími faktormi a nie aj na SZČO, ktoré majú problémy v dôsledku vlastných rozhodnutí v podnikaní. Zdôvodnenie Ministerstva financií považujeme za nedostatočné. Sme toho názoru, že v prípade precízneho nastavenia pravidiel čerpania by nemalo dochádzať k jeho zneužívaniu, čo je zrejme dôvodom obáv Ministerstva financií SR. SZČO sú súčasťou dodávateľských reťazcov v priemysle i službách, preto na nás pôsobí vylúčenie jednej skupiny podnikateľských subjektov ako nesystémový krok. V prípade vyňatia SZČO z pôsobnosti navrhovaného zákona bude nevyhnutné zabezpečiť pre túto skupinu podnikateľov iný, adekvátny druh pomoci.

Druhou zásadnou pripomienkou je úprava definície vonkajšieho faktora, nakoľko navrhovaná úprava podľa nášho názoru dostatočne nenapĺňa požadovaný cieľ návrhu zákona. Žiadame upraviť sektorový výpadok ako jeden z vonkajších faktorov.

Úpravy konečnej definície vonkajšieho faktora ako aj vyňatie SZČO z pôsobnosti navrhované zákona stále považujeme za otvorené otázky, ktoré budú predmetom diskusie aj na plenárnom zasadnutí HSR SR.

Záver:

S ohľadom na uvedené AZZZ SR definitívne stanovisko v predmetnej veci zaujme priamo na plenárnom zasadnutí HSR SR.